

Uzasadnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko .

1) Charakter działań przewidzianych w dokumencie:

a) *stopień w jakim dokument ustala ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali.*

„Program ochrony środowiska dla Gminy Świętochłowice na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030” (zwany dalej programem), jest dokumentem przygotowanym w celu określenia działań, których realizacja ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska w mieście. Po oszacowaniu stanu środowiska i określeniu istotnych powodów niedotrzymywania norm jakości środowiska na terenie miasta w programie wskazano skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie polepszy ten stan lub utrzyma go na dotychczasowym poziomie, jeżeli wskaźniki stanu zanieczyszczenia danego komponentu odpowiadają obowiązującym normom.

Program jest dokumentem strategicznym - nakreśla on jedynie kierunki działania, nie precyzując sposobu realizacji planowanych działań. Stąd też każda planowana do realizacji inwestycja zostanie poddana odrębnej procedurze badania oddziaływania na środowisko, o ile tylko obowiązek taki wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz przepisów wykonawczych. W procedurze tej przeanalizowane zostaną zagrożenia wynikające ze skali przedsięwzięcia oraz usytuowania danego przedsięwzięcia. Z wstępnej analizy wynika, że w ramach programu nie będą realizowane przedsięwzięcia mogące spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Zadania przewidziane do realizacji nie wiążą się ze znacznym zasięgiem ponadlokalnym, długotrwałym i nieodwracalnym oddziaływaniem związanym z emisją, wykorzystaniem zasobów naturalnych czy wystąpieniem awarii przemysłowej. Zasięg planowanych działań ogranicza się tylko do obszaru miasta Świętochłowice.

b) *powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach*

Program opracowany dla miasta Świętochłowice powstał w oparciu o cele zawarte w nadrzędnych dokumentach strategicznych i sektorowych na szczeblu krajowym, a także w dokumentach o charakterze programowym/wdrożeniowym na szczeblu wojewódzkim i gminnym. Wyznaczone cele i kierunki działań niniejszego dokumentu są zatem z nimi w pełni kompatybilne i będą zmierzały do ich realizacji na szczeblu miasta na prawach powiatu. Główne założenia wybranych dokumentów strategicznych przedstawiono w załączonym do niniejszego wniosku projekcie dokumentu „Program ochrony środowiska dla Gminy Świętochłowice na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030”.

c) *przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.*

Przydatność posiadania Programu, który będzie już czwartą jego edycją, potwierdza kolejność realizowanych przedsięwzięć w mieście. Ich kwalifikacja do realizacji przebiega pod kątem korzyści dla środowiska i wdrażania prawa wspólnotowego. Tak realizowana polityka na szczeblu lokalnym przyczyni się do poprawy komfortu życia mieszkańców, tworząc przyjazną i atrakcyjną przestrzeń oraz zwiększenia atrakcyjności miasta Świętochłowice poprzez stworzenie nowych miejsc rekreacji i wypoczynku.

Posiadanie programu umożliwia pozyskanie środków zewnętrznych na działania lub grupę działań, umożliwiających uzupełnienie środków miejskiego budżetu i zapewnienie finansowania zadań w szybszym terminie.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

„Program ochrony środowiska dla Gminy Świętochłowice na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030” zakłada systematyczną realizację celów ekologicznych takich jak m.in.: ograniczanie niskiej emisji, zmniejszenie zużycia wody i poprawa jej jakości, doskonalenie systemu gospodarki odpadami, ochronę gleb, wzrost różnorodności przyrodniczej i poprawa przyrodniczego wizerunku miasta.

Konsekwentna realizacja zaplanowanych zadań w powiązaniu z możliwościami ekonomicznymi miasta, ma za zadanie stopniowe eliminowanie istniejących problemów ekologicznych i poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska.

2) Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Charakter planowanych działań, rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego spodziewanym oddziaływaniem powodują, że realizacja zadań wyszczególnionych w projekcie programu nie będzie miała znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Poszczególne działania inwestycyjne zaproponowane w harmonogramie programu będą miały w efekcie długoterminowym oddziaływania pozytywne, a realizacja tych zadań będzie powodowała oddziaływanie na środowisko, klimat akustyczny, jakość powietrza, wody oraz gleby jedynie o charakterze przejściowym (tj. chwilowym), odwracalnym i ograniczonym, lokalnym zasięgu, które będą występowały jedynie w czasie prowadzenia robót i ustąpią z chwilą ich zakończenia. Po zakończeniu fazy realizacji oddziaływanie na środowisko inwestycji ekologicznych ulega na etapie eksploatacji odwróceniu, co oznacza, że zaczynają one pozytywnie oddziaływać na środowisko, dając zauważalną poprawę stanu tych elementów środowiska, które mają chronić. Realizacja celów i zadań zawartych w programie nie spowoduje nowych zagrożeń lub innych istotnych uciążliwości dla środowiska a prawidłowa ich realizacja przyniesie wymierne efekty ekologiczne w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko. Nie spowoduje ingerencji oraz przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary cenne przyrodniczo.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.

Nie przewiduje się możliwości występowania skumulowanego oddziaływania na środowisko w trakcie realizacji, jak i eksploatacji planowanych inwestycji, gdyż ideą tych działań jest poprawa stanu środowiska a nie jego pogarszanie. Nie przewiduje się także oddziaływań transgranicznych przedsięwzięć ujętych w projektowanym programie, ze względu na znaczną odległość miasta Świętochłowice od granic państwa.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Planowane projekty inwestycyjne charakteryzują się przejściowym oddziaływaniem na najbliższe otoczenie tylko w momencie prowadzenia prac inwestycyjnych. Rodzaj i skala zamierzonych przedsięwzięć nie powinny powodować ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. Wymogi w tym zakresie oraz stosowania nowoczesnych technologii w wykonawstwie winny być zawarte w specyfikacji warunków zamówienia realizowanych przedsięwzięć.

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Na analizowanym obszarze przeważają tereny zabudowane i zurbanizowane - około 59%. Bardzo mało jest gruntów zadrzewionych i zakrzewionych (12%) oraz niewielki procent użytków rolnych, natomiast użytki ekologiczne stanowią niewiele ponad 2,7%. Z uwagi na wieloletni przemysłowy charakter wykorzystania gruntów, gleby te są silnie przekształcone i zdegradowane oraz na znacznym obszarze pokryte powierzchniami szczelnymi. W związku z tym, że program bardzo ogólnie przedstawia poszczególne działania, trudno oszacować jaki rzeczywisty wpływ na dziedzictwo kulturowe posiadać będzie realizacja opisanych w programie działań. Obowiązek uzgadniania wszelkich prac inwestycyjnych ze służbami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków eliminuje wystąpienie negatywnego wpływu przewidzianych inwestycji na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Prace związane z realizacją projektów zostaną przeprowadzone w sposób wywierający minimalny wpływ na środowisko przyrodnicze.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Na terenie miasta Świętochłowice występują formy podlegające ochronie w rozumieniu ww. ustawy, do których zalicza się pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne. W mieście ustanowiono trzy pomniki przyrody:

- platan klonolistny (*Platanus acerifolia*) o obwodzie pnia 300 cm, mierzonego na wysokości 130 cm, rosnący przy ul. Katowickiej 30b,
- platan klonolistny (*Platanus acerifolia*) o obwodzie pnia 231 cm, mierzonego na wysokości 130 cm, rosnący w Parku im. Mieszkańców Heiloo,
- kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*) o obwodzie pnia 300 cm, mierzonego na wysokości 130 cm, rosnący w Parku im. Mieszkańców Heiloo,

oraz trzy użytki ekologiczne: staw „Foryśka”, „Las na Górze Hugona” i „Lasek Chropaczowski”.

Skutki wcielenia w życie programu nie wpłyną negatywnie na najbliższe zlokalizowane formy ochrony przyrody.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania określone w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wnoszę o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Program ochrony środowiska dla Gminy Świętochłowice na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030”.

Z up. Prezydenta Miasta
Naczelnik Wydziału Ekologii
i Gospodarki Odpadami

Beata Gzyełek-Spetruk